

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Meggjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Szerkesztőség:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Főmunkatárs:

Dr. RÉVÉSZ ERNŐ

Nyitlter soronkint 20 krajczár

Háborus hírek.

Spanyolország és az Egyesült államok között kitörőféiben van a háború. Az ősz Európa egyik nagy országa a fiatal Amerika zömét képező állammal fogja, — most már minden valószínűség a mellett szól, — össze-mérni a kardot.

Azt a feszült viszonyt, a mely a két állam között Kúba bírása miatt már régen tenállott, élesse tette a *Maine* hadihajó felrobbanása. A *Maine* amerikai tornyos hadihajó volt, s — csak tényeket említve, — a havannai kikötőben felrobbant.

Az Egyesült államok közönsége a Spanyolokra hárítja a vádat, a spanyol közvélemény pedig csak véletlent lát a szerencsétlenségben.

Psichologicze könnyen megmagyarázhatni az amerikaiak felfogását. Hisz az amugy is feszült viszonyban lévő két állam diplomaciai vitái után megjelen egy amerikai hadihajó Havanna kikötőjében, hát ezt a spanyolok rosz néven vehették, hisz ugyis a kubai

felkelés legnagyobb erkölcsi és anyagi támogatói az Egyesült államok voltak.

Sőt még be is akartak avatkozni Spanyolország belügyeibe akkor, midőn közbelépésre határozták el magukat, hogy a spanyol kormány hagyja abba a küzdelmeket s a kubai inség enyhítésén fáradozzék.

Amerikának óriás anyagi érdekei kívánják, hogy Kúba az övé legyen, másrészt azonban Spanyolországra nézve Kuba elvesztése egyértelmű az anyagi bukással, hisz ez a hatalmas dús sziget az utolsó vagyonuk és reményük. Ha pedig Spanyolország finanszái megbuknak, negyon messze elhat e bukásnak az ereje, megingatja még több európai állam finanszáit is.

Igy állanak a viszonyok. A háboru kitörése majdnem elkerülhetetlen. Az egész ősz Európa roppant érdekekkel várja a fejleményeket.

Az egyesült államok lázas hadi készülétei után nap nap mulva várhatjuk a hadüzenetet.

Bischitz Dávidné.

1821 — 1898

A jótékonyág istennője gyászfélyolt von ragyogó homlokára, ezreknek felszártott könnyei újból előtörnek, hogy gyászolják azt a nemes halottat, ki a jótékonyágnak élt, ki nek jótékony keze irt tudott hinteni a fájó sebekre, a ki kimenvén ragyogó gazdag termiből felkereste a nyomort, hogy azt megvigasztalja és enyhítse.

Áldásos életét befejezte, ezek hálája emeli részére az örök kegyelet törhetlen emlékét.

Végig sirt a hir az egész országon.

Bischitz Dávidné meghalt. Hat hét óta volt beteg, az influenza döntötte ágyba, azután a baj mellhártyagyulladásá fajult és megölte. A gyászeset híre gyorsan szárnyra kapott a fővárosban s azokra az egyesületekre, amelyeknek tagja volt, azonnal kitűzték a gyászlobogót. Az elhunytat az eddigi megállapodás szerint szerdán délután három órakor temetik.

Életrajzi adatai a következők:

Hevesi Bischitz Dávidné, született Fischer Johanna 1821-ben Tatán született, ahol atyja porcellángyáros volt. Hevesi Bischitz Dávidhoz 1852-ben ment férjhez. Egész életét a jótékonyágnak szentelte. Ő alapította az Izraelita Nőegyesületet, s az izraelita népkonyha — amelyben most naponkint 400—600 szegény étkezik valláskülömbőség nélkül, az ő

TÁRCZA.

Ráörökölte.

Bácskai Hirlap eredeti tárczája.

Irta: QUASIMODÓ.

Folytatás.

— Első urammal két esztendőt éltem. Szeretett ép úgy, mint kend. Jól bánt velem, tán ép oly jó, mint kend. Alig földeltem el szegényt, a fű ki se hajtott még sirján, a gyászfátyolt levettem érted. Nem törődtem a falu nyelvével. Nem törődöm avval, hogy a templomban sem hagynak békével. Nem imádkozhatom, hogy ne hallanám gunyos szavaikat: az első uráért imádkozik... annak az öleléseit érzi még most is... Gyerekemberrel adta össze magát!... Pedig én te érted imádkozom, a te neved foglalom imámba, mert szeretlek.

Hallgatja Gergő az asszonyt, hallgatja és nem tudja, mit akar tőle. Mert, hogy akar valamit, azt érzi.

Özvegy édes anyja az edényeket rakosgatja a konyhában. Egy-egy sóhaj hallatszik be a szobába.

— Édes anyád nem jó szívvvel van hozzám. Szememre veti, hogy sok adósságba keverlek,

mert puczesos vagyok, mert selyembe járok, mert nem dolgozom.

És fehér kezeivel simogatja az urát. Közlebb vonja magához. Piros ajkait oda tapasztja Gergő ajkaihoz.

— De én szeretem az édes anyádat, nem szólok neki érte semmit, csak mikor senki nem látja fog el a bánat, akkor aztán elsírom a keservemet órák hosszág! Lám az első uram olyan erős, olyan derék férfi volt, aztán egyszer csak ágyba dől... három napra rá már kiterítették. Az apja földjein gazdálkodott, engem kidobtak a vagyonból, ugy maradtam mint az ujjam — meztelen.

— Enyém a gazdaságom, ki nem túrnak ebből, ne félj tőle Örzsikém!

— Amig élt Andris, onnan se tudtak ki... Sűrűn hullottak az asszony könnyei. Gergő nem látta még feleségét sirni. Nem tudta mért sir most, mit sirat.

— Örököld rám a vagyont édes uram, aztán nem látod többet bánatom!

Rá nézett Gergő az asszonyra, bele nézett azokba a fűzes szemekbe, amelyek oly édesen tekintettek föl rá. Nem tudott választ adni. Érthetetlen volt neki Örzi kérése. Hát hiszen nem akar ő még meghalni....

Csoszogva lépett a szobába az öreg asszony és olyan jól esett lelkének, hogy ez a

csúda szép asszony úgy szereti az ő fiát. Ni, hogy öleli, hogy csókolja ezt a gyerekeimbent.

II.

Két hétig, majd mindennap előhozta Örzi a kérését, majd sirással majd még tréfálva hízta urát. Szegény Gergő meg nem mert szólni senkinek, még az anyjának se mondta el Örzi kívánságát.

A falu meg már kezdett suttozni. Az asszony úgy látszik eldicselkedett vele, hogy lám Gergő gondol a feleségével, ráírja a vagyont felét, de meg tán az egészét is, mert nem akarja, hogy úgy bánjanak el Örzsivel, mint elbántak az Andris atyafiai. Hiszen az ember nem tudhatja meddig él!

Elmult már két hét, de utána a másik kettő is. Gergő gondolkozott és nem tett semmit. Bent is voltak a feleségével a városban, Haza jöttek, anélkül, hogy az asszony kívánsága teljesült volna.

A földek meg voltak munkálva, az ősi velés szépen kizöldült. A mátyási vásáron eladta Gergő a négy ökröt, most a tavasszal úgy se veszi hasznukat. Mire a gabona megérik más négyet vesz helyükbe.

Nagy aranyvirágokkal átszótt préselt selyem ruhát vett feleségének Gergő. Egy ókor ára majd hogy ki sem futotta olyan drága volt. — Ezzel ugyan nem örvendeztetett meg

buzgóságának köszönheti, hogy nemes feladatának eleget tud tenni. Az elhunyt továbbá alelnöke volt a Mária Dorottya-Egyesületnek választmányi tagja a Magyar Vöröskereszt, Egyesületnek. Ezelőtt harminczeg y évvel 1867 ben megismerkedett a jótékonyágról világ szerte ismert néhai báró Hirsch Mórral, kinek figyelmét sikerült felhívnia Magyarországi szegényeire. Azóta báró Hirsch haláláig évenként 120.000 forintot küldött a jótékonyági irodának, mely Bischitzné vezetése alatt állott s vallás, kor és nemi különbség nélkül segítette az érdemes szegényeket.

Délelőtt és délután a gyászházban egymást érték a részvétlátogatók. A délelőtti folyamán Teitsch Ede szabadkai földink, a hirneves szobrász főivette az elhunyt halotti lárváját. Báró Hirsch Mórné táviratilag fejezte ki részvétét. A bárónt a temetésen a párisi központi iroda főnöke, dr. Sonnenfeld fogja képviselni.

A jótékonyágáról híres urnó örökké fog élni azok szívében, kiknek nyomorát enyhítette, a kiknek könnyeit letörölte!

Szocialisták mozgolódása.

A néhány napra beállott csendesség korántsem jele a végleges hallgatásnak. A szocialista mozgalmak nem alhatnak oly hamar el, a miről a tegnap észrevett jelenségek tanuskodnak.

A kapitányságnak tudomására jutott, hogy néhány szocialista agitátor erősen izgatja a népet, hogy a munkás szelvényeket ne váltásák ki, s inkább ne szerezzenek semmit mint sem a szeritük csekély bérért dolgozzanak.

Ezek az agitátorok összegyűjtötték itt is ott is a munkásnépet és véresszáj beszédben izgatták őket és oltották beléjük a szocialista elveket.

A rendőrség erről tudomást szerezve azonnal intézkedett, hogy a gyülekezés tüntetéssé ne fajulhasson. Az izgatókat elfogatta. Három elfogatás történt, de kilátásba van helyezve több is. *Pertics Lőrincz, Rógius Ferencz és Honko Rókus* voltak a főizgatók s ezeket a rendőrség el is fogatta. Tegnap már a ki-

halgatásuk is eszközölte. Mivel rájuk bizonyult, hogy a népet csakugyan izgatták: *Pertics Lőrincz 10 napi elzárásra és 100 frt pénzbüntetésre, a másik kettőt pedig 5 napi elzárásra és 50-50 frt pénzbüntetésre ítélték.*

A vizsgálat tovább folyik, mivel még mások is tartottak beszédeket,

Bizony az a csend, mely a mult hetekben a szocialista mozgalmakban beállott, nem valami biztató tünemény, aknamunka folyik ottan, s mialatt a felszínen minden csendes azalatt alul folyik az építkezés, — felépítése a bombavető gépeknek, melyek hivatvák a létező rendet eltörölni.

Nagyon erőyes lépésekre van szükség, ha kiirtani akarjuk gyökeréből a szocializmust. Nagyon sok időbe fog az kerülni, ha egyáltalán sikerül is!

Egy szerencsés ember.

Quem dii amant.....

A szerencse sokféle lehet, van a ki kártyán nyér, másik a szerelemben szerencsés, harmadik szerencsésen esik tul néhány betegségen, vannak olyanok is, kiknek az a szerencséjük, hogy nem esnek le valami emeletről.

Mert hát pld. emeletről leesni nem gyerek-ség, és azok is, kiket hivatásuk von a háztetőre, azok is jól vigyáznak ott a lejtős cse-repeken, hogy ne a legrövidebb uton jussanak a földre.

De hát a legnagyobb vigyázat sem használ mindég. Vrabcz helybeli kőműves mesterrel is megtörtént, hogy elvesztette egyensúlyát és lehengetett egy emeletes ház — tetőzetéről.

Aztán felkelt és ment vissza a tetőre dolgozni.

Semmi baja se volt!

Máskor pedig megtörtént evvel a derek iparossal, hogy egy más emeletes ház tetőzetén dolgozgatva megest lecsuszamlott felülről és a gravitáció törvényénél fogva nagyot puffant a földön.

Aztán felkelt és ment a tetőzetre dolgozni tovább.

Semmi baja sem lett.

Történt vala pedig az urnak 1898 eszendejének harmadik hónapjában, Szabadka városában, hogy az utcán menők izgalmas látványok voltak tanui:

A villamos vonat és egy fiakker haladtak egymás mellett s közbül beszorítottak egy embert. Az menthetlennek látszott, elől koci hátul villamos, oldalt összemorzsolatás, — borzasztó látvány volt.

A veszélyben forgó ember pedig egyszerűen odavetette magát a robozó fiakker elé, mely keresztül száguldott rajta.

A közönség már azt hitte, hogy darabokban szedik fel.

Ő pedig felkelt és sértetlenül tovább ment. Mert ő vala Vrabcz kőműves mester.

Quem dii amant.

Különfélék.

— Uj plébános Adán. Adán a rkath. hitközség, tegnap délelőtt egyhangulag megválasztotta *Latky József* városunkban már 13 év óta működő lelkészt plébánossá. A jeles tehetségű új plébánossal Ada községe kitűnő aquisíciót nyert, akit ott nemcsak mint a hivatása magaslatán álló lelkészt, de mint embert is tisztelni fognak. Őszintén gratulálunk a községnek a szerencsés választáshoz!

— Halalozás. Viczey László II. oszt. 41 sz. gyalogrendőr tegnap délelőtt hosszas szenvedés után elhunyt. Koporsójára bajtársai diszes koszorut helyeztek, és a temetéséhez is testületileg vonultak ki.

— Sorozás. Az ó-becsei járásban az ide katona sorozás a következő napokon és sorrendben lesz megtartva: április hó 20-án az ó-becsei I. és II. korosztály; ápril 21-én az ó-becsei III. korosztály és Sz.-Tamás I. II. és III. korosztály; ápril 22-én Bács-Petrovszellő I. II. és III. korosztály és Bács-Földvár I. korosztály; ápril 23-án Bács-Zöldvár II. III. és Turia I. II. III. korosztály, meg a vidékiek.

— Szocializmus Ó-Szivacson. Ó-szivaczi levelezőnk a következőkről értesít: Az eddig csendesnek hitt Ó-Szivacson ugyancsak meglepete a közönséget e hó. 19-én történt mozgalom

kelmed, van nekem elégnél is több. E szavakkal fogadta a vásárfiát Őrzi.

Nagyon rosszul esett ez Gergőnek. De nem szolt semmit. Megfordult, ott hagyta az aszszonyt és elment a korcsmába. Harmadnap jött csak haza, akkor is a rézbanda kísérette.

Őrzi mosolygva fogadta urát. Szépen levetkőztette, le is fektette a puha ágyba, még meg is csókolta a gyerekember sápadt arcját.

Másnap aztán körül ölelte az ura nyakát és ujra arról beszélt, hogy lám Andris is így betegedett meg, megártott neki a sok ital, az éjszaka hűvös volt, akkor kapta a nyavalyát, ami három nap alatt sirba vitte.

Gergő édes anyja meg ott gubbasztott a konyha ajtóban. Sirt keservesen, mert fia nem mondja el neki bajját. Az ő fia nem maradt még el egy éjszakára sem soha a házból!

— Ne kérjé anyám az én bánatom, ugy se mondom meg.

Ennyit felelt, ha kérdezte olykor.

Egyszer aztán Gergő ott találta az édes anyját a hátsó szobában a szűz Mária képe alatt térdelve.

— Kíért imádkozik édes anyám?

Feltápáskodott a szegény asszony és oda borult a fia keblére.

— Rossz asszony a te feleséged Gergő, én édes fiam nem szeret az téged!

— Mintha fejbe vágta volna Gergőt, megtántorodott anyja szavaira, reszketett, amint karjaiban tartotta anyját.

— Bátyád volt itt az elébb, az mondta, amit a falu rég beszél, Sipos Ferke, az a koldus ivadék a feleséged szeretője.

Feljajdult Gergő e szókra, megijedt tekintetétől öreg édes anyja. Csitította, csókoltatta, a gyerekember nem hallgatott anyjára, lefejté magáról az ölelő karokat és szédülten tántorgott ki a szobából.

III.

A falu jegyzője csodálkozva hallgatta Gergő szavait.

— Te gyerekember, nem akarsz tán még meghalni, hogy végrendeletet csináltatsz velem?

— Irja csak az ur, nem tudja az ember megéri-e a holnapót. A bátyám gyerekeire hagyok mindent.

— Hát a feleséged az Őrzi? Meg azután lehetnek nektek is gyermekeitek!

— Ne törődjék a jegyző ur az én dolgommal. Megfizetem a fáradságát, ha nem akarja úgy is jó!

Mikor azután megvolt készítve a végrendelet, őt tanu előtt felolvastva, aláírva, lepe-

cséltelve: magához vette azt Gergő, elment a nagy korcsmába és odahívtá Sipos Ferkét.

Tele volt az ivó emberekkel. Bámultak azon, hogy ez a két ember minő jó barátságban van, pedig...

Sűrűn hajtogatták a fél literes üvegeket Gergő meg Ferke. Egy hajtokára, egy üveg!

— No Ferke, szolt most hangosan Gergő, menj házamba a feleségemhez, hívjad ide. Mond meg neki, hogy amit kívánt megtetem, azért, hogy olyan nagyon szeretett... menj no... mit bámulsz rám? Ha kérdi, hogy tudod-e, hát mit kívánt, megmondhatod, hogy az ura ráörökölte minden vagyonát.

Sipos Ferke bután nézett Gergőre, aztán vállait vonogatta indult Őrziért.

Gergő felkelt az asztaltól — oda ment az ablakhoz és nézte mint siet Sipos Ferke az ő feleségéhez.

Egyszer csak nagy dörrenés hallatszott a füstös teremben. Az asztalok mellől ijedten ugrottak fel az emberek, odarohanáltak Vörös Gergőhöz, kinek melléből erősen patakzott a piros vér.

Pangó Őrzi selyem ruhába öltözködve, ugy sietett az urához Sipos Ferkével.

A sánta harangozó állította meg sietős útjában: A második uradnak csöndíték mindjárt Pangó Őrzi....

A csatornán álló gabna hajók rakodására vállalkozott új-szivaczi németeket egy sereg szerb szocialista, ásó-, kapa és fejsze fenyegetésével kényszerítették a visszatérésre. A csendőrség erőlyes fellépésének köszönhető, hogy újabb zendülés nem fordult elő.

— **Inség munka.** Az ó-becsei főszozolgabíró elrendelte, hogy a b. petrovoszellő-ó-becsei országot ut kiépítése mielőbb megkezdendő. Utasította a községet, hogy csakis megyebeli munkásokat alkalmazzanak, sőt miután az ó-becse-t.-becsei ut kiépítése is munkába vétetik, ahol inkább az ó-becseiek nyerne alkalmazást, amoda főleg b. petrovoszellőjüket ajánl felfogadni. A munkások kifejtését a községek teljesítik majd a vármegye által küldött összegből.

— **Kinek kell kitérni.** A Zombor és Vidéke írja. Sokat utazott utasok, a kik már bejárták Tolnát-Baranyát, arra a tapasztalatra jutottak, hogy a fuvarozók között a zombori kocsisok tudnak legkevesebb tisztességgel. Az egész világon szokás szabta regula, hogy az üres kocsi kitér a terhelte kocsi előtt, csak a zomboriak nem térnek ki a Herkő-Páternek sem. A kocsival való kitérést törvény határozta meg. Még valahogy ebben a dologban is a rendőrségnek kell majd közbelépni.

— **Mozgó kirakat.** Mayerhóf helybeli órásmester, kinek üzlete a Kossuth utcában van, szokás szerint kirakatot tartott üzlet ajtaja előtt. Sok szép óra volt ezen kirakatban, nem csoda tehát, hogy egy valakinek megfájdult reá a foga. Tegnap este ugyanis a 11. sz. rendőr észrevette, hogy valaki a kirakatot leemeli és elvinni akarja. A rendőr elakarta fogni a vállalkozó szellemű embert, de ez nesztét vevén hogy üldözik, eldobta a kirakatot, futásnak eredve, a homályban nyomtalanul eltűnt.

— **Baleset.** Tegnap reggel 6 óra felé, egy éltesebb kófa asszony egy talicska krumplit tolt a piacra eladás végett, de folytonosan a villamos vasut sínei mellett. Az első számú villamos kocsi fűlsiketítő csöngetése daczára, az asszony csak nem távozott a sínek mellől. (Valószínű bevolt jól beszelve). A véletlen szerencsének köszönheti életét, mert a kocsi csak surolta az asszonyt, de a talicskát a krumplival együtt csuszpeizzá törte.

— **Az ó-becsei lövészegylet közgyűlése:** Az ó-becsei lövészegylet vasárnap d. u. tartotta évi közgyűlését, a melyen a titkári jelentést Fárász József, a pénztárosit Szegő Fülöp terjesztette be. A jelentések tudomásul vétele után a felmentvény megadatott. Főlövész mesternek megválasztott, dr. Vlahovits Iván, helyettesének, dr. Balaton Gyula, ügyésznek, dr. Grünbaum Pál, titkárnak, Fárász József, pénztárnok, Szegő Fülöp, gazdának, Balaton Géza, tekebiztosnak, Földesy István. A választmány néhány kivétellel a régi maradt.

— **A színházi személyzet jutalomjátéka.** Hétfőn lesz a színházi segéd személyzet jutalomjátéka, Goldstein Számi fog adni, remélhetőleg telt ház előtt. Hiszen közönségünk tudja mérlegelni és meg is becsülni azt a nagy munkát és fáradságot, a melyet a segéd személyzet naponkint egyforma buzgalommal kifejt. Bizony-bizony az a sok fess kórta kis-asszony, meg az a sok buzgó kórta megérdemelnék, hogy nagyon telt házat kápijanak.

— **Véres verekedés.** Tegnapelőtt éjjel a város egyik nyilvános mulatóhelyén 4—5 duhaj ujjonc legény dorbézolt. Később ugyan oda hevelődött egy pár jámbor mesterlegény

s mindjárt mikor ezek beléptek, az egyik ujjonc arcuzul ütötte. Azonban ezek sem voltak restek, bicskát vettek elő, s a személyzet nagy rémületére ádáz harcra kezdtek. Minek az lett a vége, hogy egyik mesterlegényt össze vissza szurkálták, kit súlyos sebekkel lakására szállították. A rendőrség a bicskázókat keresi.

— **Holt állatsereglet.** Ha a nyájas olvasó azt hiszi, hogy valamilyen olyan állatseregletről van szó amelyben kitömött kengurukról, spiritusban jól megőrzött krokodilusokról és vaspántokkal ellátott és rendszeresen kibéltet paviánokról van szó, akkor nagyon téved, sokkal szimplább állatsereglet az, amelyről íten van szó. Például egy kora ifjúságában kimult malaczról, egy kotkodácsolásában régen kiérdemesült tyukról, egy az egérpusztítás terén nagy rekordot elért nőnemű macskáról és egy a házörzés körül aranyérem-keresztet jogra aspiráló házi ebről és egyéb holtta nyilvánított állatseregletéről van szó — amely díjtalanul látható a Köhid utca nagy árkában. Ezen állatsereglet ingyenes megtekintéséhez tisztelettel meghívja a tek. rendőrhatalóságot Leopardus Ignác holt állatsereglet tulajdonos.

— **A vigyázatlanság áldozata.** A «Mária Valeria» kórház udvarosát egy lezuhanó gerenda oly szerencsétlenül ütötte meg, hogy rögtön szörnyet halt. Az Igazgatóság erőlyes lépéseket tett, vajjon a szerencsétlen ember halálát vátkes könnyelműség, vagy vigyázatlanság okozta-e?

— **A nyolczadik csuda.** A kochinchinai tyukok hazájában sem látni egyhamar olyan jól táplált fiatal embert, mint a minő most a főutcában mutogatja magát. Táplálkozni oly jól tud, hogy ha nagyon neki gyürkőznék, talán egy egész billiard asztalt is elfogyasztana (persze dákok nélkül.) Állítólag ő most Szabadkán a legnagyobb evő, ámbár, ezt valaki kétségbe vonja, sőt mint halljuk, ez a valaki nemes duellmura hívta ki a 8 éves agglégényt, hogy melyikük tud egy ülésben többet enni. A verseny lefolyásáról referátát fogunk közölni.

— **Az osztálysorsjáték huzásai.** Felhívjuk olvasóközönségünk figyelmét, hogy az osztálysorsjátékon kihuzott, s a Kunetz Mór helybeli czégnél vett osztálysorsjegyek számait lapunk azonnal a huzások után a hirdetések között Kunetz Mór hirdetése rovatában közölni fogja.

IRODALOM.

1848/49. A magyar nemzet fénykorát ünnepeľjük; azt az esztendő, melyben lehullottak lánczaink, azt a napot, melyen felszabadult százados jármából a magyar eszme, a szó, a nyelv; a mi mindennél fontosabb, maga a honfi test is e naptól fogva vált az egész nemzet javára szolgáló szent cselekményé, erényné az az erény, melyet régtől fogva bűnnek szoktak bélyegezni. Mióta a vezérek sátrát elfújta a szél az alföld pusztáiról, mióta az Árpádházi királyok utolsó sarjadéka sirba szállt, mióta még egyszer felvillant a nemzeti dicsőség, Hunyadi Mátyásunk már olaszos udvarában, azóta mindegyre halványuló feletünk az égen járó nap képe, azé a napé, melyet eleink imádtak. Aikonyra fordult, lemenőre készült s im egyszerre fényes sugárt lövell szét a felhők között, melyek rá borulnak s mindezek ámulva látják, hogy még csak most kezd igazán hajnalodni. A föld népe fölemelkedett munkája mellől, testi lelki derekasságának egész tejjével, szellemének pihen

ősi erejével fordult szembe a viharral. Az ország nemzetté lett, egységes nemzetté, az eddig számba sem vett nép eggyé lett a «patres conscripti»-vel, s lett «plebs» helyett «senatus populusque».

A nép, mely történelmünkben eddig kizárattott, most felemelte szavát, az emberi jogok világ szerte járó hangjainak hallatára, szót kért a nemzet gyülekezetében s történelmet csinált. Isteni tett volt az, féltedobni a régi törvényeket, miket a századok pora fedett, miket századok óta eloszlott a magyar lélek; felkelni egy új, egy nagyszarú eszme varázsa alatt, melyhez hittel és reménnyel emelhetni fel fejünket, mint a beduin a maga viharhordó szabad istenéhez.

Az emberi jogok fölújult érzete magyar földön új francia forradalmat csinál, kisebb arányban, osztályharc nélkül, szóval forradalom helyett szabadságharcot.

Voltaire szelleme ez a magyar alföldön. S elő állanak a szónokok, azok is a francziák képe; Kossuth, Jókai, Vasváry, Teleky, László, azután a magyar Berangér, Petőfi Sándor, a magyaroknak legelső s a világirodalomnak is egyik legkitünőbb és legeredetibb költője.

Valóban egész magyar szellemi renaissance ez, 400 évvel a régi renaissance utada. Megujul a magyar politikai élet, föléled a nemzetiségi eszme, kitünő szellemekkel népesül meg a magyar közélet, szónokok támadnak, minő a hosszú elnyomás alatt Werbőczy óta egy sem akadt; költők, minők nálunk azóta nem voltak.

E megújult szellemi élet az új Magyarországalapja. Ehhez fűződik nemzeti önértetünk, ehhez fűz a kegyelet; ez keltette fel erőnk ez szerezte meg számunkra a külföld becsülését, s ami még ennél is többet jelent, a jövőt.

Ennek a kornak emeltek örökkévaló emléket a nemzet kitünő irói: Jókai, Bródy Sándor, Rákosi Viktor, Bársony István, Beöthy Zolt, Hampelné Pulszky Polizéna, Heller Henrik, Ignotus, Inczedy László, Kazár Emil, Marczali Henrik Mihájlovits István, Mikszát Kálmán, Sebők Zsigmond, Szilágyi Sándor, Timár Szaniszló, Varga Ottó, Voinovich Géza.

A szabadságharc minden fontosabb alakjának arcsképe, élettörténete, s rövid, de találó méltatása megvan e könyvben, írók, költők, szónokok, hadvezérek; az összes jelentő események, csaták; az ereklők, emlékek még a legendáknak is jut egy kis hely. A művészek közül itt találjuk, Munkácsy Mihály, Zichy Mihály, Benczur Gyula, Vargó Pál, Roskovich Ignác, Feszty Árpád, Thorma János, Pettenkoffer, Lietzenmayer, Gregguss János, Révész Imre, Papp Henrik, Linek Lajos, Faragó József, Gregnes Imre Grünvald Imre, Orlay Soma Jankó János Burger Lajos, Hollark, Pacskai Ferencz, Merse Pál, Ábrányi Lajos, Huszár Adolf, Zala György, Strobl Alajos, Fadrusz János, Holló Miklós stb. neveit is.

Az óriás anyag könnyen kezelhetőleg van rendezve, történeti egymás utánban, úgy hogy a ki a könyv lapjait forgatja, annak szeme előtt leperog az egész szabadságharc. A könyv magában is teljes története a szabadságharcnak egytuttal kiegészítője mindennemű történelemnek. A könyv most már teljesen kész egész kötetben is megjelent. Ára diszkötésben 12 tort, velini papiron 15. Megrendelhető Révai Testvérek Irod. int. Részvénytársaság.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bir, végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a b. almási kir. jbiróságának 1897 évi 8705. 6923. sz. végzése folytán Hochenberger Ferenc és tsai felperes részére Herman István és ts. alperes ellen 1135 frt követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás után, alperestől lefoglalt és 703 frt 22 kr-ra becsült ingóságokra a b.-almási kir. járásbíróóság 4890 89 sz. végzésével a további eljárás elrendelvé, annak az alap és felülfogaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Almáson alperesek lakásán leendő megtartása határidőül **1898. évi április hó 6. napján** d. e. 8 óráig kitűzetik, a mikor a bíróság le foglalt butor, koporsók stb. a legtöbbet igények készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adani.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval

bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Almáson 1898 évi márcz hó 21-ik napján.

Pogány Antal,
kir. bírósági végrehajtó.

THUMA ERZSÉBET EZE LŐTT IFJ. DOBÁK PÁL.

A jelen kor igényeinek megfelelő, a legújabb gépezettel berendezett

GŐZ MŰFESTŐ ÉS VEGYTTISZTÍTÓ
INTÉZETE.

A legújabb divatszínnek festetnek, uri s női ruhák egészben tisztítanak jutányos ár mellett.

OVAKODJUNK AZ IDEGEN CZÉGEKTŐL.

Egyedüli gyűjtőtelep
Kazinczi (gombkötő) utca 83. sz.
Reinitz-féle ház.

KARKOS ÉS TÁRSA

ezelőtt HORVÁTH ANTAL
DÉLIGYÜMÖLCS ÉS CSEMEGE KERESKEDÉS
SZABADKA RUDICS-UTCZA 10. SZ.

Ajánlunk minden fajtájú déli gyümölcsöt u. m. Mandarinokat, narancsot, citromot, francia csemege mandolát, paradíót,ogyorót, boszniai valamint bordeauxi aszalt szilvát.

Halműiekből, rüsslikat, sprottnit, angolnát, ajokát, tengeri pisztrángot, ajoka gyűrűket, olajban és caviárt.

Husműiekből prágai sonkát és császárhust, nyersen és kifőzve, mortadelát di Bolgnia, veronai szalámit, továbbá minden fajtájú theát, theasüteményt, görözi gyümölcsöt stb. stb.

Együttal batorkodunk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy bankettekhez, házimulatságokhoz stb. stb. gardinettok, valamint olasz salátát a legolcsóbb árak mellett, s a legizlésebb, valamint elegánsan arangirozva a hához szállítunk.

Minél számosabb megbízásért eszedezünk kiváló tisztelettel

74 26-50 **Karkos és Társa.**

Uj üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, miszerint a Főtéren, özv. Popovits Simonné uró házában, Székely Simon könyvkereskedése mellett egy ujonnan berendezett

FÉRFI ÉS FIU RUHAKTÁRT nyitottam.

Üzletemben feltalálható minden e szakmába vágó czikk u. m. öltönyök, felöltők, nadrágok, gyermek öltönyök, flu costumök stb. minden minőségben, valamint **mérték utáni rendelések** elfogadtnak és pontosan esközöletnek.

Becsés látogatásukért esedezik

BLAU JÓZSEF
bizományos.

156 1-6

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Öltetés tavaszra: 15-20 cm.
Talaj minőségétől urágyázott!

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: und Sep-tember.

Pflanzweite: 15-20 Cm.
Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A MAUTHNER-féle hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjegygyel

valamennyi nagyobb fűszer és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrassy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen **friss és valódi** magvakért, a mely csomagok **ragasztva**, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy amint a mellékelt rajz is mutatja.

Bank és váltó üzlet Szabadkán. **KUNETZ MÓR** **Bank és váltó üzlet Szabadkán.**

Telefon értesítés szerint főgyűjtődémből eladott osztálysorsjegyekből t. hó 28-án és 29-én a következő számok huzattak ki:

65291, 94291, 1000 kor. 3714. 500 kor.

4647, 5294, 8578, 8596, 11263, 17943, 24066, 24069, 24070, 24100, 26302, 26313, 26324, 29736, 32652, 37333, 50431, 50436, 55765, 64556, 65279, 66057, 66066, 76572, 84839, 87333, 90504, 92207.

Egyenként 200 Koronával.

Sorsjegyek a II. sorsjátékhoz kaphatók.

Mint hogy a főnyeremények és jutalom a szerencsekerékben vannak, vételsorsjegyek vásárlása ajánlatos és kaphatók nyolczad 10 frt, negyed 20 frt., egész 40 frt

Kisorsolt sorsjegyeket ujjakkal felcserélek és így a továbbjatszás lehetséges.

Vidéki megrendelések portómentesen.